
Vasile FILAT,
doctorand,
Școala Doctorală de Științe Umanistice
Universitatea de Stat din Moldova

Noi perspective de cercetare asupra istoriei comunității baptiste după căderea regimului comunist

Credința baptistă a ajuns în Basarabia prin intermediul coloniștilor bapțiști germani și a bapțiștilor ruși persecutați. Sub ocupația rusească în istoriografia mișcării predomină materiale scrise de clerici ai Bisericii Ortodoxe. În perioada aflării Basarabiei în cadrul României activitatea bapțiștilor a fost reflectată în presa și lucrări istorice. Sub ocupația sovietică istoricii au avut o abordare extrem de tendențioasă acuzând bapțiștii de spionaj și colaborare cu occidentul. Accesul la arhive fiind limitat, puținele încercări ale bapțiștilor de a pune în scris istoria confesiunii s-au limitat la mărturiile scrise ale credincioșilor. Odată cu obținerea independenței Republicii Moldova s-a deschis accesul la arhive care au permis cercetătorilor din cadrul și din afara confesiunii bapteste să scrie articole și monografii în baza documentelor.

New research perspectives on the history of the Baptist community after the fall of the communist regime

The Baptist faith reached Bessarabia through German Baptist emigrants and persecuted Russian Baptists. Under the Russian occupation, the historiography of the movement was dominated by materials written by clerics of the Orthodox Church. During the period when Bessarabia was part of Romania, the activity of the Baptists was reflected in the press and historical works. Under the Soviet occupation, historians took an extremely biased approach, accusing the Baptists of espionage and collaboration with

the West. Access to archives being limited, the few attempts by Baptists to put the denomination's history into writing have been limited to the written testimonies of believers. With the independence of the Republic of Moldova, access to archives was opened, which allowed researchers from within and outside the Baptist denomination to write articles and monographs based on the documents.

---

o altă limbă decât româna.

Marcu Gabinschi - polyglot and (in)comfortable linguist?

Marcu Gabinschi (15.09.1932–13.04.2020) linguist, researcher in issues of Balkan, Romance and general linguistics, sociolinguistics, etymology and lexicography, is one of the few polyglot philologists active in the current territory of the Republic of Moldova and who explained problems fundamentals of linguistics based on facts from the languages he knew. This fact motivated his reputation as a good specialist in the use of the comparative and contrastive method in the study of languages (including Romanian), and the etymologies explained on the basis of the lexical background of the Albanian language helped him reach undeniable conclusions. He became